

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Loebner,
Heinrich Schalek, A. Oppelich Nachf., Anton Oppelich,
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Julius Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială. — **RECLAME** pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de *Dumnezeu* 2 A. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de *Dumnezeu* 8 franci.
Se primumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusa în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 corone. — Un esemplar 10 bani. — Dacă abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 81.

Brașov, Joi 12 (25) Aprilie.

1901.

Congresul macedonean.

Congresul macedonean din Sofia, care a durat o săptămână întreagă, a fost închis alaltăieri. Insuși faptul întrunirii acestui congres caracterizează situațiunea anormală interioară în principatul bulgar. Inse nu numai atât, ci mai semnifică și o situațiune cu totul particulară, ca să nu dicem tocmai estra-ordinară, a Bulgariei, a domnitorului și a guvernului ei față cu statele vecine și marile puteri semnatare ale tratatului din Berlin. S'a accentuat cu drept cuvânt, că la congresul din Sofia au luat parte în număr foarte mare și supuși otomani, ba că aceștia au jucat acolo un rol de căpetenie și că prin urmare guvernul bulgar trebuia să interdică ținerea unei astfel de întruniri, care avea de scop să discute și să delibereze cu privire la planul liberării Macedoniei, care e o provincie a statului suzeran turcesc. Ei bine, guvernul Karavelow a închis un ochiu și a lăsat să vină Bulgarii din Macedonia și să adreseze împreună cu cei din Bulgaria manifesturi pentru desrobirea Macedoniei, și toate acestea pe motiv, că trebuie să respecte constituțiunea și dreptul de întrunire existent, cu toate că acestea, fiă cât de liberale, nu pot da nici odată îndreptățirea unui guvern de a permite, ca pe teritoriul statului să se așite contra unui stat vecin.

Să admitem însă, că poate în împrejurările actuale, netăgăduit foarte dificile, create de guvernele anterioare bulgare, Karavelow n'a putut să oprască ținerea congresului macedonean, nici să eschidă din el elementele străine; să mai admitem, că totuși a dat o probă de respect față cu ordinea de drept și legală internațională, când în ajunul întrunirii congresului a făcut să fiă arestat vestitul Boris Sarafoff cu soții săi din comitet. Dér și presupunând acestea, rămâne totuși o cestiune deschisă, dacă guvernul actual bulgar are în adevăr intențiunea serioasă de-a aplană cu deplină lealitate conflictul cu România și de-a pune capăt stărilor anarhice și agitațiunilor periculoase din principatul bulgar.

In privința acesta sunt părerile împărțite; vre-o încredere mare n'are nimeni în întorcerea ce ar fi să urmeze în Bulgaria. Totuși sunt de aceia, cari cred și speră în posibilitatea ei. Aceștia se găsesc mai cu seamă în cercurile guvernelor, cari se așteptă la un rezultat favorabil al presiunii, ce au făcut-o asupra Bulgariei înalta Pörtă și puterile mari, mai de-apropre interesate. Cei mai mulți însă se îndoesc de sinceritatea acțiunii ministeriului Karavelow și consideră tot ceea-ce se petrece la Sofia ca o comedie bine ticluită pentru a se scote ochii puterilor cu cugetul rezervat de a se pescui mai departe în turbure.

Ceea-ce s'a petrecut la congresul din Sofia, căruia cum am dis, i-a premers arestarea celor șapte membri ai comitetului macedonean,

se poate tălmăci și pentru cazul întâiu și pentru cel din urmă.

S'ar pute crede, că după-ce congresul a delăturat pe Sarafoff și comitetul vechiu, și a ales un alt comitet macedonean c'un nou președinte, profesorul Mihailovski; după-ce mai departe s'a decis reorganizarea comitetelor macedonene și congresul a proclamat înfrățirea Bulgarilor, Românilor și Sârbilor din Macedonia, există intențiunea de-a ajunge prin incunjur ținta, ce nu s'a putut ajunge de-a dreptul. Adecă de a pregăti terenul cu încetul pentru o împăciuire cu România și pentru încetarea stărilor anormale, ce amenințau și amenință încă bunele raporturi ale Bulgariei cu statele vecine.

Dér sunt totodată și momente, cari pot pleda în contra sincerității Bulgarilor. Același congres, care a apelat la Români și Sârbi ca să se înfrățescă, a ascultat cu interes și cu viue aprobări cum generalul Tonceff a atacat pe regretatul Mihăileanu și justiția română, luând în apărare pe Sarafoff.

Același congres, după-ce n'a mai reales pe Sarafoff, a hotărît să se facă în închisore un fel de ovațiune pentru „neobosita sa activitate“.

Să credem și să sperăm însă, că guvernul Karavelow are bune și leale intențiuni și că acele momente, cari par a vorbi pentru acesta, vor eși în cele din urmă învingătoare.

Intrevedere de monarchi. Lui *Birmingham Post* din Londra i-se anunță din sorginte diplomatică: *Tarul Nicolae* a înconșcințat curtea din Copenhaga, că se ocupă cu planul, ca pe la sfârșitul verii or pe la începutul toamnei, să convoce într'un congres pe toți domnitorii europeni, care se discute toate cestiunile internaționale mai însemnate.

Din Bulgaria.

Congresul macedonean.

Se anunță din Sofia, că Sâmbătă (7 Aprilie st. v.), d-l *general Tonceff* a atacat pe regretatul profesor *Mihăileanu*, declarând, că a fost „*șpion turc*“ și pentru acesta a fost omorît. El a atacat și *justiția română* dicând, că *Sarafoff* a fost condamnat pe nedrept, deore-ce n'au fost probe în contra lui. Terminând, s'a pronunțat contra oricărei agitațiuni, până ce justiția bulgară se va rosti.

Generalul *Tonceff* a mai spus, că linia de conduită a noului comitet macedonean, trebuie să fiă *înfrățirea Sârbilor, Românilor și Bulgarilor contra Turciei*.

In același sens a vorbit și președintele *Mihailovski*, propunând să se adreseze puterilor un memoriu, prin care să se cêră liberarea Macedoniei. In cas când — a adăogat președintele congresului — puterile nu vor ține seamă de acest memoriu, singura cale va fi *revoluția în Macedonia*, care nu trebuie să întârzie.

Congresul a primit toate aceste propuneri.

Venind în discuțiă *alegerea noului comitet*, d-l *Sangoff* și mai mulți alți delegați au propus *realegerea lui B. Sarafoff* ca președinte, ca o demonstrațiă contra guvernului. D-l *Petroff* a propus candidatura lui *Mihailovski*, președintele congresului. Apoi ședința s'a ridicat.

Ea s'a redeschis la 5 ore și la 10 ore sêra s'a dat rezultatul alegerii comitetului.

D-l *Mihailovski* profesor, a fost ales președinte al comitetului macedonean, și d-nii *Dr. Vladoff, Kepoff, Dumitroff, Mincoff, Petroff* și *Donceff*, membrii ai acestui comitet.

Boris Sarafoff a cădut cu 15 voturi. Congresul a făcut ovațiuni noilor aleși și a ales o comisiune, compusă din d-nii *Mihailovski, Dr. Vladoff* și *gener. Tonceff*, care se mîrgă la închisore a lui *Sarafoff* și se-i prezenta *mulțumirile congresului pentru neobosita sa activitate*.

Inchiderea congresului macedonean.

„Universul“ primesce următoarele telegrame asupra închiderii congresului macedonean în ziua de 8 Aprilie v.

Congresul comitetelor macedonene s'a închis ați la ora 4 p. m.

In ședința de ați s'a discutat *reorganizarea comitetelor macedonene*. Delegați din Sofia vor pleca în Macedonia în acest scop.

Profesorul *Mihailovski*, care a fost ales președinte al „înaltului comitet“, a mulțumit congresiștilor, dicând, că va căuta să urmeze linia marcată de congres.

Viitorul congres se va ține la *Filipopol* sau la *Varna*.

Sarafoff a declarat ați, că decât va scăpa de procesul, în care este implicat, este mai mult decât sigur, că în 24 de ore va fi reales președinte.

Comisiunea, care fu însărcinată a merge la *Sarafoff* în închisore și a-i prezenta mulțumirile congresului pentru activitatea sa, s'a dus la *Sarafoff* la ora 10 dim.

Sarafoff a mulțumit delegațiunei de sentimentele congresului față de el și speră, că va fi în curând liber, deore-ce acușățiile ce i-se aduc, ar fi nefundate.

Meetingul, care era să aibă loc astăzi aci, s'a amănat.

Curtea de apel din Sofia a respins cererea de punere în libertate pe cautiune a lui *Sarafoff*, pe același motiv, care a fost invocat de tribunal. Pentru *Sarafoff* au pledat advocații *Teodor Teodoroff, Gateff, Marcoff, Peșoff, Tanoff* și *Strezoff*. Advocatii au făcut recurs în cassatiune.

Ministrul de lucrări publice, *Pelinoff*, plécă în Rusia, se dice pentru-ca să incheie o convențiune telegraf-poștală. In cercurile bine informate se asigură însă, că plecarea lui *Pelinoff* are o cauză politică.

Mișcarea macedoneană. Din *Constantinopol* se telegrafază, că în cercurile normative turcesci *mișcarea macedoneană* e considerată de foarte serioasă. Se crede, că agitatorii macedonenți vor face încercarea,

ca deja pe timpul cât puterile sunt ocupate în China, să pășescă pe terenul faptelor. Guvernul turcesc vré să aștepte în liniște evenimentele și într'aceea concentrează trupe în Macedonia, pentru-ca să fiă gata la ori-ce eventualitate. Afară de aceste el urmăresce cu atențiune agitațiunea bulgară în Macedonia, pe care nu vré deocamdată s'o împiedece. Cunôșce pe membrii comitetelor revoluționare și pe aceia, cari în cas de răscolă sunt designați ca ofițeri. Pörta conțază multe la aceea, că celelalte naționalități mai ales Sârbii, Grecii și Albanesii se vor opune propagandei bulgare.

Sinodul archidieceșan din Sibiu.

Sibiu, 23 Aprilie n.

Ședința a doua de ați s'a ocupat cu rapörtele consistoriului și cu regulamentul afacerii interne a consistoriului. Mai întâit s'a desbătut asupra raportului consistoriului plenar (raportor *Avram Pécurar*), care se ia spre scire, hotărind sinodul, că deja în sesiunea actuală să se facă alegerea unui referent școlar, ér protopopiatele vacante să fiă întregite de consistoriu până la sinodul din anul viitor.

Cu privire la raportul senatului bisericesc (raportor *Sergiu Medeanu*), sinodul primindu-l în total, mai hotărăsece: ca consistorul să stărue la guvern, pentru-ca organele statului să sprijinescă organele bisericice în a stîrpi concubinatele; ca consistoriul să esecute hotărîrea relativă la modificarea regulamentului seminarial și ca pe viitor consistoriul, când va împărți ajutoarele pentru preoți, să cêră informațiuni dela protopopi.

Sinodul asemenea primesce și raportul școlar (raportor *Dr. P. Oprîșa*) și reamintesece consistoriului două hotăriri ale sale din trecut: să se întregescă pedagogia, înființându-se și cursul al IV-lea, și să se dea stipendiu de-o mie corone unui tîner, care să studieze cântările bisericicești în țerile ortodoxe.

Intre altele sinodul mai însărcinează pe consistoriu, a face responsabil pe preoți pentru incassările taxei cununașilor, care, cum arată raportul, s'a incassat ca și mai nainte, însă din 18 protopopiate n'au venit incassările.

Comisiunea organizătoare (raportor *P. Cosma*) raporteză asupra regulamentului pentru afacerile interne ale consistoriului archidieceșan: Sinodul primesce proiectul de regulament al consistoriului, precum și propunerea dep. *V. Torășianu*, ca în ce privesc postul de șef al esactoratului să fiă preferiți clericii absolvenți cu cunosințe de contabilitate. Regulamentul va intra în vigöre imediat, ér instrucțiunile relative la esactorat le va elabora consistoriul în ședința plenară și va raporta sinodului viitor.

Vine la rënd afacerea dotațiunii protopresbiterilor (raportor *Dr. E. Roșca*). Dintre 34 protopopi au răspuns până acum abia 20 la convocarea consistoriului de a-i da datele necesare. Raportul se ia spre scire, fiind însărcinat din nou consistoriul a-se ocupa de afacerea acesta și a raporta sinodului proxim.

Cu privire la arondarea protopresbiteratelor raportorul *Dr. Roșca* constată, că singurul protopopiat al Geoagiului s'a des-

ființat pe deplin, ér cu privire la celelalte se făcúrá numai neînsemnată modificări. Să ia spre soire și acest raport.

Viitorea ședința Miercuri dim.

* * *

Raportul consistorului plenar spune, că devenind vacant postul de referent școlar, a fost ocupat provisor prin prof. sem. Dr. D. P. Bărcianu, ér acum e de lipsă a-ee face alegerea definitivă a unui referent școlar. Mai departe spune raportul, că relativ la protopresbiteratele vacante, și anume Cetatea-de-Pétră, Alba-Iulia, Turda, Agnita, Seliște, s'au făcut dispozițiunile de lipsă spre întregirea lor. La Seliște s'a făcut și alegerea protopresbiterului și instalarea alesului și denumitului în oficiu. La Alba-Iulia și Agnita, s'au dispus alegeri de membri noi atât pentru sinodul protopresbiterat ordinari, cât și pentru cel electoral, și atât pentru Alba-Iulia, cât și pentru Turda și Agnita s'au numit și comisarii consistoriali pentru conducerea alegerilor.

Protopopiatul Geoagiului, în sensul concluderilor sinodal cu 1 Ianuarie a. e. s'a și desființat, trecând comunele lui bisericescilor parte la Orăști, parte la Deva. Totodată protopresbiterul tractual Vasiliu Pipos s'a pensionat și a rămas numai cu oficiul parohial din Hondol. Pentru protopresbiteratul cel nou înființat al Hunedorei, s'a făcut reorganizarea și în scurt se va dispune și publicarea concursului și alegerea de protopresbiter.

Raportul mai vorbește apoi despre dotațiunea protopresbiterilor arătând, că consistorul arhidieceșan, prin concluderile s'au de 8 Mai 1900 nr. 4083 plen., a asigurat protopresbiterilor dotațiunea de câte 1000 corone, parte din budgetul consistorului, parte din fondurile protopresbiterale și casele bisericilor tractuale. Prin această dotațiunea protopresbiterilor tractuali este rezolvită. Afară de această protopresbiterilor tractuali, ca parochii, le mai vine în ajutor și beneficiul, de care se împărtășesc dela stat toți parochiile arhidieceșei în sensul art. de lege XIV/1898, despre ceea-ce se vorbește într'un raport special. În cauza zidirii bisericii catedrale, consistorul arhidieceșan asemenea așterne raport special împreună cu planurile amănunțite, preliminarul de spese etc.

Sinodul din Arad.

— Raport special. —

Arad, 22 Aprilie 1901.

Ședința II. Notar al ședinței Dr. G. Popa.

După ce se acordă încă vre-o câte-va concedii pe durata întrării a sesiunii, președintele P. S. Sa episcopul pune la ordinea zilei raportul comisiei verificătoare.

Gheorghe Lazar, raportor, comunică sinodului, că în cercul I. al Aradului d-l Sever Ispravnic, avocat, a întrunit majoritatea voturilor. În legătură cu propunerea de verificare comunică, că în comuna fruntașă Fecica s'au dat 80 voturi pentru d-l Dr. Lazar Ghebeș, ér 5 pentru d-l Ispravnic. S'au nimicit însă toate, fiindcă în protocolul sinodului electoral nu s'a făcut amintire de ora când s'a închis sinodul.

Privitor la felul cum s'a făcut alegerea în comuna fruntașă Semlac, unii membrii sinodali au ținut să facă înșisși unele observații.

În Semlac s'au dat 63 voturi pentru d-l Dr. Ghebeș, ér preotul Ganea, care primise, după cum s'a dovedit, două „recomandări“ dela d-nii Ciogogariu și adm. prot. Ștefanuț, n'a putut încrîpa decât 17 voturi pentru nepotul superiorului său Ciogogariu, a dispus răsturnarea mesei prezidiale și astfel închiderea sinodului electoral, și ceea ce e lucru principal, nimicirea voturilor date pentru d-l Ghebeș, ceea-ce pe vicarul Mangra l'a îndemnat, ca în sinod să propună verificarea d-lui Ispravnic.

Dr. Nicolau Oncu: Primesc propunerea de verificare, însă recunosc, că e o disordine în modul cum s'a pus la cale alegerea din cercul I. al Aradului. D-sa doresce, ca Ven. Consistor să aștepte omenii, cari la Semlac au abusat de chemarea lor. Alegerea dela Semlac nu e un bagatel; de aceea propune, ca la propunerea comis. de verific. să se adaugă și amandamentul: Ven. Consistor să introducă cercetare cu atât

mai virtos, cu cât *pressa* s'a ocupat de alegerea poreclită scandalosă.

Vasile Goldiș: Nu primesc amandamentul d-lui Oncu. Cu gendarmii nu se pot aduna alegători.

Mihail Veliciu constată faptul, că și în alte diecese alegătorii nu se folosesc de dreptul electoral, și propune, ca să se treacă la ordinea zilei peste amandamentul d-lui Oncu.

G. Lazar, rap. comis. verific. dă citire scrisorii pâr. din Semlac Adamovioi, care istorisește cum cele două partide „s'au prins una pe alta de gât“.

Mandatele d-lor Halic și Serb se verifică, ér pentru reșpoșării deputații Groza și notarul Micu, ales în cercul Lipovei, sinodul își exprimă condolența prin sculare. — Urmând verificarea mandatului alesului din cercul Vinga.

Vicarul Mangra spune, că deși d-nul Babeș e alesul celui cerc, trebuie să aibă respect față de constituția biser. ortodoxe, cu atât mai virtos, cu cât un concluder al Congresului național-bisericesc dispune, ca unul și același să nu pótă figura ca membru al duor sinode din două diecese.

P. Truța: D-l Babeș e ales și în sinodul dela Caransebeș. Să ne informăm de acolo, că a optat pentru mandatul dela Orăști? Să-l provocăm să se declare pentru care mandat opteză?

V. Mangra: Nu e de lipsă să fiă întrebare.

Episcopul Goldiș: D-lor, am primit o scrisoare dela Magn. Sa d-l Babeș, și rog pe d-l raportor al com. verific. să o cetescă.

Cetindu-se scrisoarea în cea mai mare atențiune, cuprinsul ei se resumă în următoarele: Prea Sântite! Am renunțat dela mandatul, ce mi-l'a oferit cercul Vinga, care pururea m'a ales. Un atac injurios din „Tribuna Poporului“, care stă foarte aproape de P. S. Vóstră, m'a făcut să renunț la mandat. Voiam să capăt satisfacția deplină. Nu dela cei cari mi-au discutat până și dreptul de a candida în diecesa Aradului, ci dela vechii mei alegători. Presentându-Vă credenționalul, pentru întreaga sesiune rog să fiu concediat“.

Dr. Aurel Halic: Fac rău serviciu bisericeii noastre aceia, cari ca Prea Cuvioșia Sa archimandritul (Voici: încă nu i-a sosit vremea!) V. Mangra caută nod în papură. Propunerea d-lui Mangra e o necinste pentru sinodul arădan.

M. Veliciu e de părere, că mandatul d-lui Babeș să se verifice, fiindcă actele sunt în regulă și fiindcă d-l Babeș e o fală a bisericeii românești.

V. Mangra: Nici eu nu-mi ridic vocea contra verificării.

Dr. N. Oncu: Sunt unii omenii, cari esplică vorbele noastre altfel. Eu cunosc mulțimea faptelor mărețe săvârșite de d-l Babeș și m'a durut, când unii Români fruntași mi-au făcut obiecțiuni, că de ce nu mi-am ridicat glasul când d-sa a fost atacat atât de vehement de unii omenii, ce șed aici în sinod. Cere să se caute forma cea mai blândă.

Dr. Ioan Suciu: Cestiunea asta nu se ține de comisia de verificare, unde forțat a virit'o d-l Mangra. Când verificăm mandatul d-lui Babeș, nu-i permis să i punem sula în còste. Presidiul să aște de a optat d-l Babeș pentru Caransebeș.

Dr. N. Oncu: Să trecem la ordinea zilei pe lângă simpla verificare.

Președintele episcop: Mandatul d-nului Babeș îl verificăm, îi acordăm și concediu. Eu am informații sigure, că la Caransebeș nu va merge după cum rezonéză P. C. Sa Mangra.

La ordinea zilei se pune: Raportul comisiei financiare, al cărei referent

Sava Raicu dă citire mai întâi raportului senatului epitropesc al Consistorului arădan.

Domnind în șinul comisiei însăși o zăpăcăla și o confuzie de nedescris, care și-a dat în petec cu laudele răsuflute ale presidiului la adresa raportorului epitropesc (de trei luni), peste cetirea multipleror cifre s'a trecut cu o ușurință mare. În raport s'au suscitau unele patimi vechi, s'au acoperit risipa de cheltueli superflue și d-l raportor epitropesc G. Serb, care de trei luni ocupă postul, a încasat laudele, care se cuveaua destoinicului referent-ajutător Adrian Deseanu.

După-ce în decursul cetirii raportelor și al rațiociniilor s'a iscat o chestie personală destul de acută între d-nii Dr. I. Suciu și M. Veliciu, raportul s'a primit în general, ér desbaterea lui în special va urma mâine, în ședința ce se va începe la 9 ore.

Raportor.

Sinodul din Caransebeș.

Caransebeș, 22 Aprilie.

Duminecă s'a deschis sinodul diecesan din Caransebeș, presidat de P. S. Sa episcopul Nicolae Popea.

În cuvântarea de deschidere P. S. Sa episcopul a accentuat înalta chemare a membrilor sinodului, de a nîsi cu statornicie, ca lucrările lor să fiă roditoare, se producă rezultate favorabile pentru biserică și pentru prosperarea și înflorirea așezămintelor diecesane. E grea problema această, căci e greu a ajunge la ceva, a câștiga; dér tot așa de greu este și a se păstra și susține cu folos binele câștigat. P. S. Sa spune mai departe, că nici un lucru bun nu se pòte face fără greutate și că cine voește scopul, trebuie să voiască și mijlocele, și pe cum înaintașii au luptat pe mórte pe viață pentru existența și emanciparea bisericeii, tot așa și cei de adî trebuie să lupte cu puteri încordate pentru asigurarea unui viitor strălucit al bisericeii. Se cere însă un lucru dela toți: să se desbrace de interesele particulare, personale, de patimi peste tot, să lucreze solidar în bună înțelegere frățească, având în vedere binele obștesc binele bisericeii din care se se formeze o fortăreță tare și neespugnabilă, cum a intenționat plămuitorul constituționalismului bisericeii române gr. or. Cu dorința această salută P. S. Sa pe membrii sinodului și declară sesiunea sinodală de deschisă.

După deschidere se procede îndată la constituirea biroului. La apelul nominal răspund deputații, și presidiul anunță capacitatea sinodului de a lucra și de a aduce hotăriri valide.

P. S. Sa împărtășește apoi sinodului decedarea deputatului mirenesc Teodor cav. de Seracin și a deputatului din cler Mihail Bliidariu, și sinodul prin sculare dă expresiune condolenței pentru trecerea la cele eterne a adormiților deputați.

S'au prezentat diferitele rapòrte și se predau comisuniilor respective, precum și mai multe rugări. Ne mai fiind alte obiecte de prezentat, s'a ridicat ședința și s'a anunțat ședința proximă pe ziua a doua.

SCRIRILE ZILEI.

— 11 (24) Aprilie.

Sérbii și — limba maghiară. Reprezentanta comunei Budapesta a votat la 1899 comunității sérbescilor gr. or. de acolo pe timp de trei ani câte 1000 corone, cu condițiunea, ca în toate școlile sérbescilor gr. or. din Budapesta catechisașia să se facă în limba maghiară. Comunitatea bisericescă sérbă, după cum scrie „P. Napló“, ar fi primit cei drept ajutorul, dér limba maghiară, ca limba de propunere, n'a primit'o și contra acestei condițiuni a făcut recurs la ministru de interne. După cum scrie numita fôia, ministru-președinte Szell, ca ministru de interne, a respins recursul comunității bisericesci.

D-l Petru Pop, jude la tribunalul din loc, este înaintat prin numire mai înaltă în clasa a VII-a. Munca și-a aflat răsplata.

Demonstrația contra crucii. Vineri s'au pertractat înaintea judecătoriei de cerc din Budapesta nisece procese, cu care ocașiă un candidat de avocat ungar a demonstrat în contra crucii. Judele Petz resfoia tocmăi prin actele unui proces, când unul din cei-ce prezentară arătând spre o cruce întrebă, decă din ordiul guvernului stă acolo crucea, orî numai din voința arbitrară a judeului. Acesta răspunse, că nu împòrtă. După-ce se pertractă în liniște câte-va procese, urmă un proces de despăgubire. Judele întrebă, că cine sunt reprezentanții procesului. Unul din aceștia, candidatul de avocat Dr. Ladanyi, respunse că el, dér a dat acest răspuns de după o ferăstră, căci nu voi să între în biroul judecătoriei. Atunci judele Petz îl invită să-și ocupe locul în sală. Ladanyi însă a dis: „Nu merg înaintea unei mese, pe care se află crucea, nici nu pertractez dinaintea ei.“ În urma acestei declarații judele l'a pedepsit cu 100 corone, apoi luă proces verbal despre acest caz unic în felul său.

Tolstoi și Țarul. „Grașdanin“ din Petersburg, organul oficios al curții rusești, declară că toate scrisorile, ce Tolstoi le-ar fi adresat Țarului după escomunicarea sa, sunt apocrife. Tolstoi — Țice fôia rusescă — n'a cerut grația, el nici n'are lipsă de grația, fiindcă la curtea rusescă se bucură de mare trecere și de amici, între cari mai mulți mari duci, cari îl apără contra persecuțiunilor reacționare. E neîndoiș, că Țarul regretă mult escomunicarea lui. Tolstoi și a făcut pași la sf. sinod pentru retragerea sentinței de escomunicare. Țarul a mustrat personal pe metropolitul Antoni pentru răspunsul, ce l'a dat contesei Tolstoi.

Poporațiunea Angliei. După calculele mai multor reviste, ce le resumă un articol al lui „Daily Mail“, poporațiunea Angliei a încetat cu desăvârșire de a mai crește în proporțiunile constatate în secolele trecute. Cifra născerilor, ce se publică în fie-care săptămână, dovedește, că proporția născerilor de mîia de locuitori scade cu o regularitate surprinzătoare. Acesta scădere e adî chiar mai considerabilă, decăt în Franția. Decă această mișcare continuă, și nu e nici un semn că ar înceta, Anglia se va afla absolut în aceeași situațiune ca Franția în ceea-ce privește poporațiunea sa. Revista „Investors Review“ esaminând cestiunea din punct de vedere financiar, dovedește, că impozitele cresc în fie-care an și că totalitatea comerului scade tocmăi așa ca poporațiunea. Omenii trebuie să plătescă mai mult fiind mai puțin avuți, și sunt mai puțin cei-ce pot plăti.

Contra Țarului. Din Praga se scrie, că Duminecă deputatul Dasinszky a ținut o vorbire într'o adunare de muncitori la care participau mai multe mii de omeni. Dasinszky atacă vehement pe guvernul rusesc și pe Țarul Nicolae II, și a declarat, că regimului tiran rusesc trebuie să i-se facă odată capăt. Representantul poliției întrepruse aici pe vorbitor și disolvă adunarea. Se produse un șgomot mare și adunarea făcî mari ovațiuni oratorului. S'au făcut și două arestări.

O operă comandată de Wilhelm I. Diarul „l'Italie“ spune, că măestrul Leoncavallo, care a reprezentat cu succes la Milan opera Zaza, a compus la comanda împăratului Wilhelm II, o operă scosă dintr'un roman de Wilibald Alexis „Roland de Berlin“ și împrumutat din istoria marografului Frideric de Brandenburg. Intendutul teatrelor regale berlinese se află deja în posesiunea partituri, care se Țice, cuprinde adoptări ale vechilor cântece prusiane. Se așteptă numai ca împăratul să se restabilească pe deplin spre a începe repetițiunile.

Un bolnav, care fuge. În Clușă s'a întemplat Țilele acestea o mórte tragică. Profesorul privat universitar Dr. Szabó Gyula era bolnav de pneumoniă. Mama lui, care îl îngrija, obosită de lungile veghierii la patul bolnavului, în noaptea de Sâmbătă s'a retras, ca să se odihnescă și a dat în grija servitórii pazirea bolnavului. Din precauțiune ea încuiă și ușa. Câte-va momente după retragerea dómnei, bolnavul se sculă din pat și vedînd că pe ușa nu pòte eși, a deschis ferăstră și din odaia din parter eși în curte. Servitorea l'a lăsat să mERGă. Bolnavul porni spre localitățile unei societăți de popice, pe dealul Hazsongard, unde ajungînd cădu jos și muri. Imormentarea i-s'a făcut ieri.

Băile de abur și vană din loc sunt deschise începînd de Joi în 25 Aprilie n. a. c.

Conferința învățătorilor din cercul Brașovului.

— 20 Aprilie n.

Conform convocării publicate și în preșuita „Gazeta Tr.“ Joi în 5 Aprilie st. v. a. c. membrii acestei conferințe au asistat la 9 ore a. m. în biserica Sf. Nicolae din Scheiă la chemarea Duchului Sfânt și la parastaslul săvârșit întru pomenirea fericiților în Domnul: archiepiscop și metr. Andreiș baron de Șaguna, arch. și metr. Mi-

ron Romanul, binefacătorul neamului: Emanuil Gojdu și a tuturor învățătorilor decedați din acest cerc. — Au slujit d-nii: Ioan Petric, protopop, Dr. Vasile Saftu, paroch, și Ioan Prișcu, diacon.

După terminarea ceremonialului, membrii conferinței s'au întrunit în sala cea mare a gimn. rom. gr. or. din loc, destinată pentru ținerea conferinței, unde d-l comisar consistorial: Dr. Vasile Saftu prin un frumos cuvânt de deschidere, în care a accentuat valoarea aritmetice în școala populară, punându-o în comparație cu religia și limba maternă, a deschis conferința.

Ședința I în 5/IV dela 10¹/₂ ore a. m. — 12¹/₂ ore p. m.

Se constituie biroul, alegându-se ca bărbai de încredere: Ioan Vătășan și Ioan Dariu, ér ca notari: Nicolae Stoicovici și Romul Frateș.

Obiectul acestei ședințe este prima lecție practică din studiul aritmetice, ținută de d-l Dumitru Marcea, învățător în Brașov, cu anul prim de școală. Observa de la început, că toate lecțiile practice, ținute în decursul acestei conferințe, au fost destinate pentru o școală cu șese despărțăminte, dintre cari direct s'a ocupat învățătorul tot-deuna numai cu unul, ér cele-lalte au căpătat ocupația în scris.

D-l Marcea a preles despre „intuirea numărului 14 și cifra 14“. Lecția a fost ascultată cu mare atențiune. Conferința a recunoscut multa siliuță, ce și-a dat-o d-l prelegător, și pentru acesta a decis a i-se aduce mulțămintă protocolară.

În această ședința s'a emis o comisiune, care să raporteze încă în decursul conferinței asupra dorințelor, ce le au învățătorii din acest cerc față de modificările, ce ar fi de lipsă a se face cu ocaziunea revizuirii legii de pensiune regnicolare învățătoresci, ca aceste dorințe să fiă apoi așternute prea ven. Consistoriu archid. Comisiunea a fost compusă din d-nii: George Ludu, Nicolae Stoicovici și David Pop.

Ședința II dela 5/IV. 2—4 ore p. m.

La ordinea zilei este disertația d-lui Romul Frateș, învățător în Brașov, despre „importanța matematicii în școala populară“. Această disertația, care probabil se va și publica, arată în liniamente generale valoarea, atât din punct de vedere formal, cât și material a aritmetice și a geometriei ca studii în școala populară. — Conferința declară disertația pe deplin succedă și disertantului îi aduce mulțămintă protocolară.

Se cetesce circularul pré Ven. Consistoriu archid. referitor la ținerea pentru acest an a conferințelor învățătoresci din archidiece-să. Referitor la acest circular conferința decide următoarele: d-l comisar consistorial să întrevină și să rōge pe pré Ven. Cons. archid. să convoce conferința viitoare — decât va afla cu cale — pe la finea lui Octomvrie, ér concludul, ce privește diurnele învățătorilor din centru, să fiă schimbat sensul, ca și aceștia să capete diurne pentru viitor, precum și pentru sesiunea din acest an. ;

D-l comisar atrage atențiunea conferinței, că din împrejurarea, că singura fōie pedagogică, ce am avut-o, a trebuit să înceteze, ce ar trebui să se facă ca ea să reapară și cum să fiă redigiată, ca să afle mai mult sprijin. — Conferința alege o comisiune, constatătoare din d-nii: George Ludu, Ioan Dariu și Nicolae Lepedean, care să vină cu propunerii pozitive în cestiunea această.

Ședința III 6/IV. 8 ore a. m. — 12 ore din Ți.

Urméază a doua lecție practică din aritmetică: „cunoscerea deoelui al patrulea și socotirea cu el“, ținută cu anul II de școală de d-l George Crivăț, inv. în Sănpetru. Conferința a luat act de ținerea acestei lecții practice.

Se ține a treia lecție practică, tot din aritmetică, cu anul III de școală. Prelegător e d-l Ștefan Popovici, inv. în Brașov. Conferința a declarat lecția această de succedă și pentru acest succes i-a adus d-lui prelegător mulțămintă protocolară.

Ședința IV. 6/IV. a. c. 2¹/₂ — 5 ore p. m.

Conform programului satorit, d-l Ioan Dariu inv. Brașov își cetesce disertația asupra temei, date de prea Ven. Cons. archid.: „Pentru-ce se observă mare nepăsare și pentru-ce nu se manifestă mai multă însuflețire în activitatea celor mai mulți învățători ai noștri, și cum s'ar puté ajunge acea însuflețire?“

Dovadă despre succesul deplin și despre cât a mulțumit această disertația așteptările auditorului, au fost aplausele vii și strigările de „să trăiescă!“ cu cari a întâmpinat conferința pe d-l disertant după ce a cetit-o. — La sfârșit d-l Dariu a reasumat principalele cauze ale indiferentismului în activitatea învățătorilor noștri în mai multe puncte, pe cari conferința pe lângă mică modificări și omiteri, le-a primit de ale sale. Partea a doua a temei a resoltat-o așa: Pornirea tuturor factorilor chemați mai cu multă însuflețire spre delaturarea acestor piedeci (cauzele indiferentismului) va provoca desine, pe cale firăscă, și o însuflețire mai mare între dascăli, decât până acum, ér conferința primese de asa această resoltare.

Ședința V. 7/IV. a. c. 8¹/₂—12 ore a. m.

Urméază a patra lecție practică din aritmetică: „căutarea intereselor“, ținută de d-l Ștefan Cotăraș cu anii IV, V VI de școală. Despre ținerea acestei lecții practice conferința a luat act la protocol.

Fiind timpul înaintat și trebuind să se încheie conferința încă înainte de prânț, trebui să se facă o abatere dela programul satorit. — Materialul, ce mai era de tractat, se amână până la conferința viitoare.

Acum se mai pun la ordinea zilei rapoartele comisiunilor alege în ședința I. și II. Propunerea, ce o face comisiunea pentru reapărerea fōiei pedagogice primită cu mică modificări și de conferință, se referă la existența și la modul de redactare a unei act-fel de foi.

Raportul comisiunei alege în ședința II. vorbesce mai ales despre pensionarea învățătorului, fie el pedagog sau teolog absolut, și despre pensionarea vėduvei și a orfanilor după acesta. — Propunerile în aceste două cestiuni conferința, pe lângă mică schimbări, le primese de ale sale.

— Atât asupra temei d-lui Dariu, séu mai bine Țis asupra concludelor luate de conferința pe baza acestei teme, cât și asupra celor aduse în cestiunea reapărerii fōiei pedagogice și a pensionării învățătorilor, am vorbit numai în general, lăsând partea specială în sarcina biroului, care desigur va publica acele concludese în fōia oficiosă.

În fine se alege o comisiune, care să motiveze mai îndetali cererile față de pensionarea învățătorilor și care să stea în permanentă consfătuire cu d-l comisar consistorial Dr. V. Saftu asupra îmbunătățirilor pe terenul școlar. Membrii acestei comisiuni sunt d-nii George Ludu, Ioan Dariu și Nicolae Oancea sr.

Cu acestea d-l comisar încheie conferința, mulțumind membrilor ei, că au participat în număr așa de frumos și că au luat parte activă la tot, ce s'a petrecut în conferință, și accentuând, că numai această este calea, pe care conferința pōte înainta și pōte face spor.

D-l G. Ludu, îi mulțumesce pentru conducerea strictă, dér înțeleptă și isvorită din iubire față de progresul și ridicarea statului învățătoresc, și îi doresce, ca încă mulți ani să fiă în fruntea acestei conferințe, ér conferința întrégă îi întâmpină cu un întreit „să trăiescă!“

După încheierea conferinței s'a ținut un prânț comun, în pavilionul hotelului „La Gambrius“, la care a luat parte un frumos număr de învățători. Pe cât de serioși au fost învățătorii noștri la muncă, pe atât de vialți la prânț. Ca la ori-ce ocaziune de natura această, nici aici nu au lipsit toastele și cântările. Dintre toastele primului Ța ridicat d-l Dr. Vasile Saftu pentru Exelenția Sa și pentru prea Ven. Consistoriu archid.

R.

Note și discusiuni.

Însurare.

Replică, de Dr. S. Pușcariu.

— Urmare. —

D-l S., pentru-ca să sdrobescă etimologia vorbei *însurare* din lat. *uxorare* și ca să confirme etimologia sa, ne spune un lucru, pe care, mărturisim, că îl aușim întâia oară în viață, anume, că și fetele (nu numai bărbaii) se însoră.

„Așa fiind“, continuă d-l S., „derivația din *uxoro* e absurdă, căci o fată nu-și pōte lua „o nevastă“. Chiar fiind așa, replică noi, e tot așa de absurdă derivația din *in+soră*, căci o fată nu-și pōte lua „o soră“, ca să dea cu ea generațiile dela cari așteptăm mântuirea neamului nostru.

Dér nu e așa. Pildele aduse de d-l S., nu confirmă asertiunea sa. Êtă-le:

Un document dela 1593 spune: „Ce se atinge de rëndul aceii mueri a lui, ce s'au însurat la eșitul dumisale lui Vodă, nu cu de-asila și prespre voia lui iaste-i logodită și dată, ce după pofta și ceareria lui i-au fost logodită și dată.“

E evident, că voind să traducem acest document într'o limbă mai curată romănescă, trebuie s'o facem în următorul mod: „In ceea-ce privește pe muerea aceea, cu care s'a însurat când a eșit Vodă, nu cu de-asila și împotriva voiei lui s'a logodit cu ea, ci după pofta și cererea inimii sale.“ Pentru întrebunțarea pronumelui relativ fără prepoziție, e a-se compara cântecul popular citat deja:

„Ș'ele bune, ș'ele rele
Care mă iubeam cu ele“

séu:

„Limbuța ce cântți cu ea.“
(„Siebenter Jahresbericht“ pag. 54).

Al doilea argument: „Dialectal se Țice până în Țina de aȚi, că fata s'a *însurat* și anume în casul, când *mirésa cu avere ia pe mire la sine*... Decă are baba... pantalon, îi Țicî „moș“, evident!“

Al treilea argument, din dialectul armănesc, se esplică tot așa:

Ni-am un djone t'însurare
Ni-l nsurati, ni-l luat

trebuie tradus:

„Am un june, pe care vreau să-l însor, l'am însurat cu mine, l'am luat eu.“

În sfârșit, în ceea-ce privește vorba *însurăței*, care însemnéază „o părechă luită de cerënd în căsătoria“, decă care se referă atât la bărbat, cât și la femeie, e cunoscut usul limbei romănesci, că în casul, când două cuvinte de două genuri diferite trebuie exprimate printr'un singur cuvânt, genul masculin învinge. Astfel *frățini* însemnéază frații și surorile, astfel se Țice: „un băiat și o fată, *buni amėndoi*, ca pânea albă...“

Să vedem în sfârșit ultimul argument, „care impune cu cea mai strictă necesitate științifică etimologia *însor=in+sor*“.

E vorba de cuvântul *surată*, care după d-l S. reprezintă participiul vechi al verbului *însura*. Noi credem, că această dovadă, pe care și-a rezervat-o d-l S. pentru sfârșit, e cea mai slabă dintre toate, pe care a vrut să le aducă. Cum se pōte ca *surată*, care n'a însemnat nici-odată alt-ceva, decât ceea-ce însemnéază aȚi, adecă „soră de cruce“, să fiă derivat dintr'un verb, care a însemnat totdeuna — căci d-l S. nu ne-a dovedit contrariul — „a lua de nevastă?“ Și apoi cum esplicăm vorba *fertat*? Prin analogia la *surată*, crede d-l S. Noi, dimpotrivă credem, că mai întâiu s'au prins *făcăii fertați* și numai în urmă, imitându-i, s'au prins și fetele *surate*. În ori-ce cas am aștepta o formă (*in)frății*, decă într'adevăr *surată* și *fertat* reprezintă nisece participii verbale.

Intr'un studiu, pe care-l vom publica în luna Iulie în limba franc-să („Les suffixes des abstraits et des collectifs roumains“) vom arăta originea adevărată a vorbelor *surată* și *fertat*. Aici ne mulțumim să spunem în trecēt, că ele sunt derivate direct din *soră* și *frate* cu ajutorul sufixului *-at*, care are în limba noastră (ca și în cea latină și în limbile surori), o funcțiune ou mult mai mare.

Acum, după-ce am arătat, că etimologia propusă de d-l S. nu pōte să fiă adevărată, vom cerca să dovedim, că *însurare* și latinescul *uxorare* nu pot să fiă despărțite una de alta. Ca și dialectul macedonean al limbei bulgare, care singur între toate limbile slave a conservat diferența între *a-se însura* și *a-se mărita* (prin două derivate corăspunțătoare vorbelor *muj*=bărbat și *jena*=femeie), limba română, dimpreună cu câte-va dialecte italiice, e singura, care păstréază această diferență, conservând și pe latinescul *uxorare*, alături de *maritare*.

D-l Sulică ne spune între altele următoarele: „Cu aceeași ocaziune (adecă în studiul d-sale despre „Antropomorfisme și antiantropomorfisme în l. rom.“) încercarea de[ă] identifica cu tot prețul pe romănescul *însurare* ou latinescul *uxorare*, am calificat-o drept o tenăință mai mult séu mai puțin pedantă arbitrară, manifestată în sensul de-a stabili după putința o ooneziune cât mai strinsă între lexiconul *cunoscut* al limbei latine, firesce mai mult *classice*, cu formele existente ale limbei romănesci. Aceeași tendință aprōpe maniacă a făcut pe mulți să vadă și în formele romănesci: strigare, soulare, întrebare, reflexul direct al formelor latinesci: *exquiritare*, *extollere* și *interrogare*“.

Fiind-că am cetit cu multă atențiune studiul despre „Antropomorfisme etc.“, îmi aduc fōrte bine aminte de pasagiul la care se referă d-l Sulică și știu, că acolo, bătând ca de obyțe în d-l Weigand și în seminarul pe care îl conduce, a cercat să combată etimologiile *exquiritare*-*strigare*, *extollere*-*soulare*, *interrogare* întrebare și *uxorare*-*însurare*. Îmi aduc aminte chiar, că de-atunci, i-am spus d-lui S., că dintre etimologiile propuse de d-sa, „*excollare* (din *collum*=gât) e tot atât de fantastică ca cea din *extollere*, că „*strigare*, etimologia corectă, nu aparține d-lui S., ci regretatului G. Meyer (Indogermanische Forschungen, vol. VI.) și că etimologia *in+soru* nu-i posibilă.

(Va urma).

NECROLOG. Subscriși cuprinși de adencă durere facem cunoscut tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților noștri, trista veste despre repausarea neuitatului și mult iubitului nostru fiu, frate și nepot Clement Boeriu, contabil și cadet de artilerie c. și r. în rezervă, care după o scrută dér grea suferință în flōrea vieței în etate de 23 ani și-a dat nobilul séu suflet în mânil Creatorului în 18 Aprilie 1901 la 6 ore séra. Înmomentarea scumpului defunct se va ține Sămbătă în 20 Aprilie a. c. st. n. la orele 2. p. m. în Făgăraș după ritual gr. cat.

Fie-i țărina ușoră și memoria neuitată!

Făgăraș, în 19 Aprilie 1901.

George Boeriu, paroch în T-Recea, ca tată, Ana Boeriu neșc. Boeriu, ca mamă. Paulina, George, Traian, Lucreția, Eugenia și Pōmpiliu, ca frați și surori. Maximilian Recean, Ioșif Boeriu, Eugenia Recian, Ana Reoian, ca unchi și mătuși.

SCIURI ULTIME.

Viena, 23 Aprilie. Ministru-președinte Koerber a avut aȚi conferințe cu președinții cluburilor germane, apoi cu cei din drēpta parlamentului. Cu ocaziunea această Koerber a declarat, ca pune mare pond pe aceea, ca indemnitatea budgetului de stat să se desbată în cameră pe cale constituțională. — Social-democrații au propus în ședința de aȚi să se stērgă din codul penal § 64, care vorbesce despre vătēmarea membrilor familiei imperiale. Propunerea Țice, că archiducelui nu i-se pōte disputa dreptul de a face declarațiuni politice, ér de altă parte nu pōte fi interȚis nimėnui de-a critica astfel de declarațiuni.

Londra, 23 Aprilie. Foile de diminéță anunță din Pretoria, că soția lui *Botha* s'a reîntors la Pretoria din a doua vizită, ce a făcut-o bărbatului séu și că va raporta lordului *Kitchener* despre rezultatul visitei sale.

Sofia, 23 Aprilie. În cercurile politice de aici a produs consternația scirea, că principele Ferdinand nu se pōte reîntorce în Bulgaria, fiind-că suferă serios de reumă și e silit a rămâne încă în Mentone.

Londra, 23 Aprilie. Guvernul cere dela China o despăgubire de rēșboiū de 450 milioane tael.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Aprilie. n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	117.50
Renta de corone ung. 4%	92.85
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	120.85
Impr. cail. fer. ung. in argint. 4 1/2%	100.10
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	118.—
Bonuri rurale ungare 4%	92.85
Bonuri rurale croate-slavone	93.60
Impr. ung. cu premii	174.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	141.—
Renta de argint austr.	98.40
Renta de hartie austr.	98.20
Renta de aur austr.	117.75
Losuri din 1860.	141.—
Actii de-ale Banței austro-ungară	16.71
Actii de-ale Banței ung. de credit.	698.50
Actii de-ale Banței austr. de credit.	698.25
Napoleonori.	19.08
Marci imperiale germane	117.55

Cursul pieței Brașov.

Din 23 Aprilie. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.92	Vënd.	18.98
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.84
Napoleon'ori. Cump.	19.2	Vënd.	19.06
Galbeni Cump.	11.20	Vënd.	11.30
Ruble Rusescoi Cump.	127.—	Vënd.	2.57
Marci germane Cump.	58.50	Vënd.	23.65
Lire turcescoi Cump.	10.70	Vënd.	21.70
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

PUBLICAȚIUNE

pentru învățaceii de comerț.

„Societatea comercianților români din Brașov”, oferă pe anul 1901 ajutoare de câte 100—200 corone pentru 3 învățacei, aplicați deja, sau cari doresc a se aplica, aici în Brașov, la o ramură de negoț, cu deosebire la ferărie, galanterie ori la băcănie, cari însă, nu se ajung cu ajutorul de acasă spre a întâmpina toate speșele, ce le au.

Acest ajutoriu se asigurază pe tot timpul, cât respectivul va fi ucenic, decă se poartă bine.

Dela cei cari doresc vre'unul din aceste ajutoare, se pretinde să aibă cel puțin 2 clase reale civile, sau gimnasiale; cei cu pregătire mai superiără vor fi preferiți.

Petenti după aceste ajutoare au se subșternă aici următoarele documente: 1) carte de botez, 2) atestat de școlă; 3) atestat medical; 4) atestat despre starea materială a părinților.

Cererile de ajutorare sunt a se adresa D-lui Teodor Nicolau, comersant în Brașov.

Brașov, în 4/17 Aprilie 1901.

Teodor Nicolau, președintele societății.
Luon Lengeru, secretariu.

1—3

Nr. 38—1901.

Publicare de licitațiune.

In urma rezoluției judecătoreiei reg. cercuale în Brașov, cu data 19 Aprilie 1901 Nr. O 79/17—1901, se aduce la cunoștință publică, că în 2 Mai și în zilele următoare dela 9—12 ore a. m. și dela 2—5 ore p. m. se va vinde cu licitație efectele din rămasul după Dr. Otrobán Nándor, care constă din mobilier de casă, mai multe așternuturi, o casă Wertheim etc. etc., întâi în casa din Strada Sf. Ioan nr. 7. și apoi din casa din Strada Porții nr. 16 (Hotel Baross).

Despre acesta se încunoștințază amatorii cu acea observație, că sus numitele obiecte nu mai cu bani gata se vënd.

Brașov, 24 Aprilie 1901.

Ludwig v. Bundschuh,

ca comisar de licitație.

Nr. 5391—1901.

Licitație cu oferte.

Se aduce la cunoștință generală, că sunt de dat în întreprin-

dere următoarele pavagierii cu pétră de Târlungeni tăiată pe liniă, anume:

1. Un drum de cară de cor. al. pp. 4 3/4 mtr. de lat în strada Porții (Căldărarilor) . 10811.90
2. Un drum de cară în strada Vămii de 4 3/4 mtr. lat 8475.47

La olaltă . 19287.37

Amatorii de asemenea întreprinderi sunt provocați a-și presenta în scris ofertele lor provădute cu valdiu de 964 cor. 37 fileri în bani gata seu hârtii de valoare, timbrate și sigilate, până la 7 Mai a. c. la 10 ore ante m., când se va ține și licitația.

Ofertele se vor preda în biroul oficiului orașenesc economic.

Condițiunile de ofert, ale contractului și preliminarele stau la dispoziție și se pot lua în vedere în orele de serviciu ale oficiului de economii.

Ofertele au se conțină scădăméntul esprimat în procente, atât în cifre cât și în cuvinte respective litere și întroformă, care eschide ori-ce dubietate, asemenea trebuie se cuprindă ofertele în textul lor și declarațiunea, că oferentul cunoșce preliminarele și condițiunile de ofert și ale contractului adaugând că se supune acelora fără nici o rezervă.

Brașov, în 13 Aprilie 1901.

2—3 (120) Magistratul orașenesc.

Nr. 5618—1901.

Concurs.

Pentru ocuparea postului devenit în vacanță a unui medic de vite în abatoriul orașenesc, se publică prin acesta concurs basat pe imputernicirea D-lui vice-comite de data 14 Febr. a. c. Nr. 1004/1901.

Beneficiile legate de acest post sunt 2000 corone léta anuală, cortel liber în casa abatoriului, 24 metri lemne de fag în blane ca deputat de lemne și luminare liberă.

In privința pensiunii și a adulesor quinquenale se aplică și a medicul de vite al abatoriului aceleași dispozițiuni statutare, cari sunt în valoare pentru ceilalți impiegați orașenesci.

Medicul de vite al abatoriului este obligat a depune o cautiune pentru fiul său în sumă de 1000 corone.

Competenții la acest post au se dovedesca prin documente corăspundătoare — afară de calificațiunea prescisa în § 133 art. VII. legea din anul 1888 — sistarea lor, aplicarea de până acuma, destoinicia fizică și purtarea lor morală nepătată.

Petițiunile sunt a se presenta timbrate după lege, până la 30 Aprilie 1901, la subscrisul magistrat.

Brașov, în 6 Aprilie 1901.

(112.3—3) Magistratul orașenesc.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London sw.

Pastilele-Hämatin

contra anemiei și debilități corporale, ale

Farmacistului A. Thierry,

sunt mijlocul cel mai bun pentru delaturarea lipsei de sânge, a galbinărei și a bôlelor împreunate cu acestea. Nu trebuie folosite vinuri grele feruginoșe, ce irită nervi stomacului, ci pastilele noastre, care se pot ușor asimila. Fie-care cutie trebuie se porțe subscrierea a producentului. O cutie franco cu posta 4 corone.

Trimite după asignarea prețului:

Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik
in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Nr. 2147—1901.

PUBLICAȚIUNE.

Deore-ce s'a constatat cu ocașiunea impușcării la doi câni în 9 și 12 Aprilie a. c. turbarea de câni, se dispune în sensul § 68 al art. de lege VII. din 1888, începând cu ziua de astăzi, pe întregul teritoriu orașenesc o contumația mai departe de câni pentru 40 de zile; observându-se tot-deodată, cumcă câni provăduți, în sensul § 6 al statutului de câni, cu botniță au de-a fi conduși atară de acesta de frînghie, pe când câni de curte sunt de-a se ține legați.

Neme ținerea acestei publicațiuni se pedepsece conform §-lui 154 pct. i) al art. de lege VII. din 1888 cu o pedepsă până la 200 cor., pe când câni, cari umblă liberi pe stradă, se vor ucide în sensul § lui 188 al ordinațiunei ministeriale pen-

tru esecutarea amintitei legi, de căleul orașenesc.

Contumația acesta duréză până inclusiv 22 Maiu a. c.

Brașov, în 13 Aprilie 1901.

426,1—3. Căpitănatul orașenesc.

AVIS.

Am onóre a aduce la cunoștința on. public, că au sosit din Viena pentru Salonul de Cupóne (Res-tel) din Strada négră nr. 35

Stofe minunate de mătasă

négră și colorate pentru rochi și bluse, cum și haine pentru confirmanți, cu prețuri foarte ieftine.

Asortiment bogat de confecțiuni de dame, jachete și pelerine pentru primăvară.

Cu totă stima
Julius Reschner.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . 12 „	Pe șese luni . . . 20 „
Pe un an . . . . 24 „	Pe un an . . . . 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an . . . . . 4 cor.	Pe an . . . . . 8 fr.
Pe șese luni . . . 2 „	Pe șese luni . . . 4 „
Pe trei luni . . . 1 „	Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, se binevoescă a scrie adresa lámurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI.”

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov

Valabil din 1 Octomvre st. n. 1900.

Plecarea trenurilor din Brașov

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la óra 5-8 min. dimín.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 7-48 min. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persóne la óra 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 11 a. m.
- III. Trenul accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).

Dela Brașov la Kezdí-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad, Ciuc-Szereda, la óra 3-20 min. nóptea.
- II. Trenul mixt la óra 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la óra 3-15 m. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Cluc-Szereda).

Dela Brașov la Zérnesci (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la óra 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 5-26 min. p. m.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la óra 3-15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul de persóne la óra 8 dim.
- II. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 10-25 min. séra.

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul accel. la óra 2-18 min. p. m.
- II. Trenul pers., la óra 9-27 min. p. m.
- III. Trenul mixt, la óra 5.— min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).

Dela Kezdí-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persóne la óra 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda și Ciuc-Gyimes).
- II. Trenul de pers. la óra 1-51 m. p. m.
- III. Trenul mixt, la óra 6-48 m. séra (are legătură cu Ciuc-Szereda).

Dela Zérnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la óra 7-2 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1-12 min. p. m.

Dela Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la óra 8-25 m. dim.
- III. Trenul de pers. la óra 1-51 m. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 6-48 min. séra